

אין עוד מלבדו

עדי יחיד ומיוחד

שולמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

פר' עקב
התשע"ז

גליון 83

נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמות

מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה דב
הרה"ק רבי משולם זושא ב"ר אהרן יוסף
הרה"ק רבי אברהם מרדכי ב"ר בנימין
זאב יעקב

הרה"ק רבי שמואל מזורקא - אפטא ב"ר
נפתלי הירש

הרה"ק רבי שלמה חנוך ב"ר יחזקאל
הרה"ק מנחם נחום ב"ר יצחק

הרה"ק רבי שמעון שלום קאליש ב"ר
מנחם

הרה"ק רבי אליעזר ב"ר יהודה צבי
הרה"ק רבי אלכסנדר מוידויטשוב ב"ר
יצחק אייזיק

הרה"ק רבי צבי ב"ר יעקב יצחק

הרה"ק רבי אהרן מבעלזא ב"ר ישכר דוב
הרה"ק רבי מאיר הגדול מפרעמישלאן
הגה"ק רבי דב בעיש גוטליב ב"ר יעקב

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ וְהָיִיתָ חָרֵם כְּמֹהוּ שֶׁקָּץ תִּשְׁקָצְנֻ וְתַעֲב תִּתְעַבְנֻ כִּי חָרֵם הוּא" (ז', כ"ו)

וכן ידוע כי עיתונים ומכשירים טכנולוגיים אחרים גם נקראים תועבה והם אבי אבות הטומאה שחוץ ממה שהם גורמים לאדם לבוא לידי עברה ר"ל הם גורמים לאדם לבזבז את זמנו וכן על זה נאמר ולא תביא תועבה אל ביתך כי חרם הוא אותיות רמ"ח היינו שהם משפעים לרעה על כל רמ"ח אבריו של האדם ר"ל וכן חר"ם לשון כלום היינו שלא מקדמים הם את האדם לשום מקום במקום להתקדש ולהיטהר ולעסוק בדברי קדושה ולכן צריך האדם לקיים את המשך הפס' שקץ תשקצנו היינו לשים סוף וקץ לכל הדברים הנ"ל בחינת סור מרע ותעב תתעבנו תע"ב ר"ת תורה עבודה בקביעות היינו לעסוק בתורה ותפילה תמידים כסדרן בחינת עשה טוב ואז רמ"ח אבריך יהיו סובבים כל היום בקדושה ובטהרה ואם תעשה את הנ"ל היום היינו בעולם הזה תזכה שלמחר היינו בעולם הבא לחיות בעולם שכולו טוב וזהו שנאמר למען תחיון

כתב הרב כף החיים זי"ע בספרו יגל יעקב (עקב) כי היצה"ר נקרא תועבה עפ"י דבריו הקד' ניתן לפרש את הפס' הנ"ל ולומר כי חר"ם אותיות מחר היינו שמה שהיצה"ר אומר לאדם לעשות הוא לדחות דברים למחר דהיינו שאם האדם רוצה להתחיל ללמוד תורה אומר לו היצה"ר לא היום מחר האדם רוצה להתפלל אומר לו היצה"ר עוד מעט וכן על זה הדרך וכך גורם הוא לאדם לבזבז את זמנו לריק וזהו מה שנאמר ולא תביא תועבה אל ביתך כי חרם הוא והיית כמוהו היינו שאל ייתן האדם ליצה"ר לתת לו עצות כגון אלו לדחות הכל למחר ולאח"כ כי אין האדם יודע מה יילד יום כמו שנאמר באבות "אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תיפנה" אלא יתגבר כארי אל מול היצה"ר ויעסוק בתורה ובמצוות מיד היום ובאותו הרגע בו עולה לו המחשבה הטובה וזהו מה שנאמר בפס' הבא כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות" וע"י כך מקבל האדם ברכות לרוב "למען תחיון ורבייתם ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע ה' לאבתכם"

"וְאָהֵב גֵּר לְתֵת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה" (י', י"ח)

אדם עושה עצמו כגר בזה העולם ע"י כך יזכה לבנות את ביתו האמיתי בחיי עולם הבא

וכן כתוב בגמרא (ערובין) אם אדם משים עצמו כמדבר זוכה לקבל את התורה מתנה

ולפי דבריו של רש"י הקדוש (בראשית כ"ח, כ') "שכל עצמו של יעקב אבינו על זה נתפלל ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש" וכבר פירשנו במקומו שיעקב אע"ה ביקש והתפלל לה' שייתן לו להמשיך ללמוד תורה (לחם) ולקיים מצוות (בגד) גם בביתו של לבן הרשע שע"י כך תהיה התורה משתמרת בעם ישראל לנצח נצחים בחינת כי לא תשכח התורה מפי זרעך מעתה ועד עולם וכן רואים גם מהלשון ונתן לי משמע שכבר נתן לו הקב"ה מזה שכן אחרת היה צריך לומר וייתן לי לשון עתיד אלא עפ"י פירושו מתפרש העניין כפתור ופרח שהכוונה היא על לימוד התורה וקיום המצוות שאת זה כבר נתן לו הקב"ה קודם ורק מבקש יעקב אע"ה שהקב"ה יעזור לו הלאה להמשיך בכל הנ"ל

ניתן לרמוז פס' הנ"ל בס"ד עפ"י דברי בעל הפלא יועץ זי"ע (ערך גר) "אבל מי שהוא כגר בעולם הזה יבנה לו בית נאמן לעולם הבא, כי יהיה אהוב למעלה, שהרי בשלושים וששה מקומות צייתה תורה על אהבת הגר והקדוש ברוך הוא כביכול הוא הראשון שמקיים כל התורה כולה והוא אוהב גר לתת לו לחם ושמלה, וביד כל אדם לעשות עצמו גר בארץ כאשר יהיה נכנע כנפש הגר ולא יבקש ללכת בגדולות ובנפלאות" עכ"ל עפ"י דבריו הקד' ניתן לומר כי מי שמושים עצמו כגר בעולם הזה היינו שהוא עניו ושפל בעיני עצמו זוכה לקבל מאת ה' יתברך את היכולת והעזרה לקיים תורה ומצוות בצורה היותר טובה שכן לחם היא התורה ושמלה היא הבגדים המשולים למצוות כנודע וזהו שכתוב שהיות והקב"ה אוהב את הגר היינו מי שמושים עצמו כגר בזה העולם הקב"ה נתן לו לחם ושמלה היינו לקיים תורה ומצוות בצורה מושלמת שכן שמלה אותיות לשמה לשון שלמות וידוע כי לימוד התורה וקיום המצוות לשמה היא הרמה הכי גבוהה שאליה יכול להגיע האדם והבסיס לכל הנ"ל הוא אם

"וְאָכַלְתָּ וְשִׁבַּעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ" (ח', ט')

ומפרש המלבי"ם "שאם יהיו ימי שנותינו בהם, בשנים הרגילים. (מלת בהם מוסב על שנינו), אז יהיו שבעים שנה, ואם (ימי שנותינו) בגבורות אם יהיו בגבורות יותר מן טבע הרגיל" וניתן לראות רמז לדברים בפס הנ"ל האומר שהקב"ה

כותב דוד הע"ה בתהילים שימי חיינו של האדם שבעים שנה כמו שנאמר (צ', י') "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה"

כאלו אכלו מזבחי מתים" ולכן לפני ברכת המזון יש לומר דברי תורה רמז לדבר ואכלת היינו אחרי שתאכל ושבע"ת נוטריקון ולמד"ת שב"ע תורו"ת הם השבעה חומשים כידוע רמז לכך שתאמר דברי תורה אחרי האכילה וברכת ואח"כ תברך זהו שנאמר אצל בועז (רות ג', ז) ויאכל בועז וישת וייטב לבו" ומפרש המדרש רבה "וייטב לבו שעסק בדברי תורה, שנאמר (תהלים קי"ט) טוב לי תורת פיך"

נתן לאדם להיות על הארץ היינו בחיי העולם הזה שבעים שנה שכן מניין סופי התיבות של המילים נת"ן ל"ך עולה למניין שבעים רמז על סוף חייו של האדם אך אם התנהג כשורה מקבל הוא שכר יותר מן הטבע הרגיל לחיות שמונים שנה וזה נרמז בראשי התיבות הנ"ל העולים למניין שמונים
עוד יאמר נאמר במשנה באבות (ג', ג') רבי שמעון אומר, שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה,

משנת הצדיק – הרה"ק רבי אהרן רוקח מבעלזא זצוק"ל זי"ע כ"א מנחם אב (ראשון)

רבי אהרן המכונה המהר"א נולד לאביו רבי ישכר דב (המהרי"ד) ולאמו בתיה רוחמה זי"ע בחודש אלול בשנת התר"ם התחנך אצל סבו רבי יהושע רוקח זי"ע

לפני פטירתו אמר בדרשה "כשאבא או רבי נפטר מהעולם, אם בניו או תלמידיו ממשיכים להתנהג בדרך הטוב שהוא לימד אותם, הם מרבים את שכרו של האבא או הרבי בעולם העליון" נפטר בשנת תשי"ז ומנוחתו כבוד בהר המנוחות בירושלים מסופר כי בהיות מרן זי"ע בפעסט הגיע לפניו יהודי מנייפעסט וביקש ברכה להינצל מן המצב הנורא. ובמקום להשיבו על כך בירכו מרן זי"ע שהש"ת יעזור שיפקד בזש"ק ויהודי וכשיגיע עת לדתה תלד אשתו בניקל זרעא חייא וקיימא. בשעת מעשה לא הבין מה עניין הברכה שקיבל למה שביקש, אך ככל זאת שמח בברכה שנתברך בה. לימים בעיצומם של ימי המלחמה. ובדרכים לא דרכים ברחו הוא ואשתו מן האויב. וכאשר הגיע עת לדתה, לא ידעו כיצד להשית עצות בנפשם, מחוסר ברירה הקישו על אחת מדלתות הבית שמצאו, ותושב הבית שהיה גוי, הכניסם לבית והביא מיילדת, ונולד להם וולדם בשעה טובה. אמנם אף לאחר הלידה נשארו להתגורר בביתו של הגוי מייטיבם, ושם שהו כל ימות המלחמה עד תומו, ובוזה היתה הצלתם

עוד מספרים על יהודי אחד, ששימש כמתורגמן בצבא הישראלי, שנקרא למילואים בעת שפרצה מלחמת סיני. הוא החליט שטרם יציאתו לצבא ילך ליטול את ברכת הקודש מהרבי, ובערב שבת נסע במונית לתל אביב להתברך. בהיכנסו אל הקודש פנימה, ביקש ממנו הרבי שישאר אצלו בשבת ורק אחר כך יסע למילואים. הלה היה נבוך, וכבר התחרט על עצם בואו, היות ובאם יישאר יחשב כעריק מן הצבא. הוא הסביר את הדברים בפני הרבי שנשאר איתן בדעתו שישאר שם, לבסוף החליט החייל לקיים את מצוות הרבי ונשאר במקום. לאחר השבת נסע למפקדה ושם נודע לו כי הרכב של הפלוגה איתה היה צריך לנסוע עלה על מוקש וכולם נשרפו. הי"ד.

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

שפתי כהן – הרה"ק רבי מרדכי הכהן מצפת זצוק"ל זי"ע

"וְהִסִּיר ה' מִמֶּנּוּ כָּל חָלִי וְכָל מַדּוּי מִצְרַיִם הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעֶתָ לֹא יִשְׁיִמּוּ בָּךְ וְנִתְּנָם בְּכָל שְׁנָאִיךָ" (ז', ט"ו)

ומתורתך תלמדנו, ואמורא אחר אמר כל שאין בהם בטול תפילה שנאמר אשר לא הסיר תפילתי וחסדו מאתני, וכן אמר דוד יסרני ה' אך במשפט שהוא ברחמים כנודע לבעלי הקבלה, ולזה תמצא הפסוק מתחיל בו' ומסיים בך' שם כ"ו שחלופו מצפ"ץ בגימטריא ברחמים

משמע שיבוא החולי ויסירנו ויותר טוב היה שייעדו שלא יבא לידי חולי כמו שכתוב כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך, אלא כבר ידעת שקללות שבתורת כהנים נאמר על חרבן ראשון ושבתונה תורה על חרבן שני, וחרבן שני נחרב על שנאת חנם, ולפי שלא נבנה עדין השנאה חנם מצויה ביניהם וצריכין להתייטר, לזה יביא עליהם החולי ויסירו מהם כדי למרק עונם, שהוא רחום בדין, וכן אמר אותו חכם ומה שחטאתי לפניך מחוק ברחמיך הרבים בזה העולם כדי שיצא נקי לעוה"ב, שנאמר רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על כן אפקוד עליכם את כל עונותיכם, לזה אמר מחוק ברחמיך הרבים אבל לא ע"י יסורין וחלאים רעים, אפילו יהיו ע"י חלאים אבל לא רעים, שלא יהיה בהם בטול תורה ולא בטול תפלה כמו שאמרו בגמרא אלו הם ייסורין של אהבה כל שאין בהם בטול תורה שנאמר אשרי הגבר אשר תיסרנו י-ה

סגולה לפרנסה – ברכת המזון

"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ" (ח', ט')

גמל עלי. שוש אשיש בה' תגל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה. ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך ה'. שימחו בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב. נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתי. אורך כי ענית ותהי לי לישועה. ואח"כ יאמר השיר של יום שהיו הלווים אומרים בבית המקדש עוד כותב שם וכל המברך ברכת המזון בכוונה אין שולט בו לא אף וכו' (ומזה הטעם אין אות ה' בברכת המזון) ומזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו (ספר החינוך). והמדקדק יזהר לברך דווקא מתוך הספר של ברכת המזון ולא בע"פ" (אליהו זוטא, סי' קפ"ה סק"א בשם הב"ח וע"ל סעיף צ"ו)

כותב הרמב"ם הלכות ברכות פרק א' "מִצְוַת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה לְבָרֵךְ אַחֵר אֲכִילַת מִזֶּן שְׁנָאֵמֶר (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" וכותב בעל ספר אוצר דינים ומנהגים "עוד כתב וז"ל (מצאתי במשניות הנדפסים באמשטרדם שיש לומר אלו פסוקים אחר כל סיום ספר וגם לאחר אכילה קודם ברכת המזון והמה מסוגלים עד מאד שלא יחסר מזוננו כל ימי חייו). להודות להלל ולשבח לפאר לרומם להדר ולנצח על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך. בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני. והוא רחום יכפר עוון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו. אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו. ואני בחסדך בטחתי יגל ליבי בישועתך אשירה לה' כי